

СИЛАБУС ВИБІРКОВОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МІЖНАРОДНІ КОРПОРАЦІЇ

Факультет	Бізнесу та соціальних комунікацій
Кафедра	Публічного управління та цифрової економіки
Статус навчальної дисципліни	Вибіркова компонента освітніх програм другого (магістерського) рівня вищої освіти
Рекомендовано для спеціальностей	Для всіх ОПП запроваджених ДУІТЗ
Форма навчання	Денна, заочна

Викладачі

Кораблінова Ірина Анатоліївна
korablinova.irin@gmail.com

Доцент кафедри публічного управління та цифрової економіки,
кандидат економічних наук, доцент

Загальна інформація про дисципліну

Анотація до дисципліни

З другої половини ХХ століття у світі відбуваються соціальні і технологічні зміни, які обумовлюють процес виникнення та розвитку нового типу суспільного устрою. Ключову роль в активізації цих трансформаційних процесів відіграють міжнародні корпорації. В умовах їх панування трансформації піддаються всі елементи системи економічних відносин між людьми у процесі виробництва, розподілу, обміну та споживання благ.

У період системних змін важливо розуміти сутність тенденцій, які впливатимуть на внутрішнє та зовнішнє середовище різних економічних суб'єктів, їх взаємовідносини та характер поведінки. У фокусі нашої уваги є виявлення цих тенденцій через призму аналізу діяльності провідних технологічних компаній світу, які у ХХІ столітті перетворилися на глобальні бізнес-структури і стали драйверами всіх змін, пов'язаних з реалізацією сучасних концепцій «інформаційного суспільства», «мережевого суспільства», «четвертої промислової революції», «цифрової економіки», «цифрової трансформації бізнесу» та ін.

Аналіз ринкових перетворень, передумов, причин та умов виникнення міжнародних корпорацій, дослідження їхньої діяльності на сучасному етапі розвитку світової економіки надасть можливість сформулювати не тільки теоретичні знання, а й забезпечити практичні навички аналізу тенденцій розвитку сучасних компаній, виявлення трендів на етапі

	<p>їх зародження, визначення пріоритетів для вітчизняних компаній, вибору та обґрунтуванню стратегій їх розвитку, формування ключових компетенцій у цифрову епоху та ін.</p> <p>Освоєння лекційних матеріалів, додаткової літератури з дисципліни «Міжнародні корпорації», участь у дискусіях на семінарах, виконання різноманітних ситуаційних та аналітичних завдань надасть можливість розвинути у студентів такі необхідні якості як здібність аналізувати, синтезувати, міркувати, розмірковувати, знаходити необхідне та важливе в інформаційному потоці, критично осмислювати, обирати та приймати рішення.</p>
Мета дисципліни	<p>Метою викладання навчальної дисципліни є розширити уявлення здобувачів про теоретичні та методологічні основи аналізу діяльності міжнародних корпорацій як суб'єктів та об'єктів глобальних соціально-економічних і цифрових трансформацій, а також розвинути навички самостійного відстеження світових трендів через аналіз практичної діяльності провідних компаній світу.</p>
Компетентності, формуванню яких сприяє дисципліна	<p>Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел</p> <p>Здатність до адаптації та дій в новій ситуації.</p> <p>Здатність виявляти знання та розуміння проблем предметної області, основ функціонування сучасної економіки на мікро-, мезо-, макро- та міжнародному рівнях.</p> <p>Здатність пояснювати економічні та соціальні процеси і явища на основі теоретичних моделей, аналізувати і змістовно інтерпретувати отримані результати.</p> <p>Розуміння особливостей сучасної світової та національної економіки, їх інституційної структури, обґрунтування напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави.</p> <p>Здатність обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей економічних систем і процесів та із застосуванням сучасного методичного інструментарію.</p>
Результати навчання	<p>Розуміти принципи економічної науки, особливості функціонування економічних систем.</p> <p>Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у сфері економічної діяльності.</p> <p>Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні.</p> <p>Виконувати міждисциплінарний аналіз соціально-економічних явищ і проблем в однієї або декількох професійних сферах з врахуванням ризиків та можливих соціально-економічних наслідків.</p>
Обсяг дисципліни	<p>Загальний обсяг дисципліни: 6 кредити ЄКТС (180 год.). Для денної форми навчання: лекції – 36 год., практичні заняття – 36 год., самостійна робота – 108 год.</p>
Форма підсумкового контролю	Залік
Терміни викладання дисципліни	Відповідно до розкладу занять вибіркового компонент освітньої програми

Програма дисципліни

Тема 1.	<p>Логіко-історичний аналіз виникнення та розвитку міжнародних корпорацій. Особливості предмету, теоретична та практична значущість вивчення дисципліни. Логіка та структура курсу. Роль міжнародних корпорацій у сучасних умовах. Стан та проблеми дослідження діяльності міжнародних корпорацій у світовій економічній науці. Методологічні основи аналізу діяльності міжнародних корпорацій. Логіко-історичний аналіз виникнення та розвитку корпорацій. Корпорація як домінуюча форма організації бізнесу, її переваги та недоліки. Характеристика діяльності великих корпорацій в умовах традиційного ринку та під час модифікації ринкового способу господарювання. Усуспільнення виробництва. Аналіз змін у системі виробництва, розподілу, обміну та споживання благ через призму корпоративних форм організації економічної діяльності. Економічний зміст та основні форми глобального руху капіталу. Форми іноземних інвестицій. Сутність понять «транснаціональна корпорація», «багатонаціональна корпорація», «глобальна корпорація». Етапи становлення та розвитку транснаціональних корпорацій (ТНК). Трансформація національної корпорації в міжнародну. Критерії віднесення корпорацій до транснаціональних. Індекси транснаціоналізації та інтернаціоналізації.</p>
Тема 2.	<p>Особливості діяльності і стратегії розвитку міжнародних корпорацій. Міжнародні корпорації як суб'єкт та об'єкт глобальних соціально-економічних і цифрових трансформацій. Транснаціоналізація та інформатизація (цифровізація) як форми прояву глобальних трансформацій. Особливості функціонування міжнародних корпорацій у кінці ХХ – на початку ХХІ століть. Особливості формування та розвитку ключових компетенцій міжнародних корпорацій. Внутрішні та зовнішні джерела ефективної діяльності міжнародних корпорацій. Конкурентні переваги міжнародних корпорацій та способи їх реалізації у сучасних умовах. Особливості формування організаційної структури міжнародних корпорацій. Сучасні підходи до управління діяльністю міжнародних корпорацій. Корпоративна культура міжнародних корпорацій. Особливості управління персоналом у ТНК. Ключові компетенції менеджерів міжнародних корпорацій. Вивчення досвіду топ-менеджерів високотехнологічних міжнародних корпорацій. Ліцензування у діяльності міжнародних корпорацій. Використання франчайзингу у діяльності міжнародних корпорацій. Управлінські контракти. Технічні, технологічні, маркетингові та інші послуги. Сучасні форми взаємодії учасників глобальних корпоративних мереж. Аналіз досвіду впровадження міжнародними корпораціями аутсорсингу, краудсорсингу, коворкінгу та інших моделей соціальної взаємодії. Передумови та умови транснаціоналізації фінансової сфери. Процеси конкуренції, злиття та поглинання у фінансовій сфері. Характеристика діяльності транснаціональних банків (ТНБ). Досвід функціонування міжнародних корпорацій в Україні. Шляхи розвитку національних корпорацій та питання їх транснаціоналізації.</p>
Тема 3.	<p>Міжнародні технологічні корпорації та їх роль у розвитку цифрової економіки. Особливості діяльності міжнародних технологічних корпорацій. Роль міжнародних технологічних корпорацій у «цифровій трансформації» економіки та бізнесу. Тенденції розвитку міжнародних корпорацій на етапі сучасної хвилі «цифрової трансформації». Міжнародні технологічні корпорації: стратегії розвитку та особливості маневрування у цифровій галузі. Міжнародні технологічні корпорації і стартапи. Аутсорсинг у діяльності міжнародних технологічних корпорацій. Маркетингова діяльність міжнародних технологічних корпорацій. Інвестиційно-інноваційна активність міжнародних технологічних корпорацій. Фінансові аспекти діяльності міжнародних технологічних корпорацій. Цифрові платформи та цифрові екосистеми міжнародних технологічних корпорацій. Міжнародні технологічні корпорації та їх вплив у кіберсередовищі. Міжнародні технологічні корпорації та ІТ-компанії України: особливості взаємодії. Міжнародні технологічні корпорації та університети: підготовка висококваліфікованих фахівців.</p>

Список рекомендованих джерел

Література:

1. Марченко Т.В. Транснаціональні корпорації: навч.-метод. посібник. Чернівці: Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2022. 184 с.
2. Тарасенко С.В., Петрушенко Ю.М. Міжнародний бізнес: навчальний посібник. Суми: Сумський держ. ун-т, 2021. 222 с.
3. Рогач О. Багатонаціональні підприємства: підручник. Київ: ВПЦ «Київський університет», 2019. 387 с.
4. Рогач О. Теорії міжнародного бізнесу: підручник. К.: ВПЦ «Київський університет», 2018. 687 с.
5. Кораблінова І. А. Компетенції компаній у цифрову епоху: content & context: монографія. К.: Кафедра, 2018. 340 с.
6. Рогач О. І. та ін. Багатонаціональні підприємства та глобальна економіка: монографія / За ред. О. І. Рогача. К.: «Видавництво «Центр учбової літератури», 2020. 368 с.
7. Міжнародний бізнес: навч. посібник. / під заг. ред. Т. В. Орехової. Вінниця: ДонНУ імені Василя Стуса, 2017. 425 с.
8. Транснаціональні корпорації: навч. посіб. / С. В. Войтко, О. А. Гавриш, О. О. Корогодова, Т. Є. Моїсеєнко. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, Вид-во «Політехніка», 2016. 208 с.
9. Кораблінова І. А. Особливості маневрування технологічних компаній у цифровій галузі. Економіка та суспільство. 2022. № 42. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-42-58>.
10. Korablinova I. International technology companies and their role in the development of the digital economy. Digital Innovations in the Socio-Economic Sphere. Katowice: The University of Technology in Katowice Press, 2023, pp.117-138. DOI: 10.54264/M024.

Інформаційні ресурси:

Архіви фахових наукових видань з економіки, доступ до яких є у державних реєстрах та бібліотечних каталогах, зокрема такі:

1. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського <http://www.nbuv.gov.ua/>
2. Наукові фахові видання з економіки у Реєстрі наукових видань України. URL: <http://nfv.ukrintei.ua/>

Обладнання: освітній компонент потребує комп'ютерного обладнання або мобільного пристрою з доступом до мережі Інтернет для роботи з актуальними інтерактивними картами, статистичними базами даних і звітами провідних міжнародних організацій, міжнародних корпорацій та консалтингових агенцій.

Інформація про консультації

Згідно графіку

Загальна схема оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Шкала ЄКТС	Оцінка за національною шкалою		Нарахування балів	Бали нараховуються таким чином:
		для іспиту	для заліку		Оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється за 100-бальною шкалою і становить: за поточну успішність (участь у практичних заняттях,
90-100	А	Відмінно	зараховано		
82-89	В	Добре			
74-81	С				

64-73	D	Задовільно		виконання практичних завдань та контрольних робіт) – до 60 балів, за результати індивідуального завдання та заліку – до 40 балів.
60-63	E			
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання	Не зараховано з можливістю повторного складання	
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	

Політика опанування дисципліни

Політика щодо відвідування та проведення занять. Під час лекцій та практичних занять використовуються різноманітні інтерактивні технології навчання, які допомагають не тільки засвоїти теми курсу, а й розвинути навички критичного мислення, уміння працювати з інформацією, під час групових дискусій та виконання завдань розвинути комунікативні навички, навички співпраці, адаптації тощо. Крім того, для підвищення ефективності навчання на заняттях застосовуються змішані форми, наприклад, метод перевернутого класу, навчання інших студентів у групі і т.ін. Такий підхід до занять передбачає обов'язкову присутність. Важливо розуміти, що через відсутність на занятті можна втратити логіку, якою пов'язані всі теми курсу. Про це лектор попереджає на вступній лекції, де відбувається знайомство зі структурно-логічною схемою курсу. Тож, бажано, навіть, якщо була поважна причина відсутності, відвідати консультацію та з викладачем обговорити проблемні питання теми або низки тем через розбір «скрізних» питань, виконати поточні домашні завдання, які необхідні для закріплення знань та формування теоретичного фундаменту.

Під час вивчення дисципліни «Міжнародні корпорації» рекомендовано використовувати звіти, аналітичні огляди та бази даних провідних міжнародних організацій, корпорацій та ділових видань. Мобільні пристрої під час проведення занять дозволяється використовувати лише для навчальних цілей.

Політика щодо академічної доброчесності. Політика щодо академічної доброчесності побудована на основі Положення про академічну доброчесність в ДУІТЗ. Усі види письмових робіт повинні бути написані студентом самостійно та мати високий рівень оригінальності.

Політика щодо оцінювання успішності. Результати підсумкового контролю успішності навчання оцінюються за 100-бальною шкалою та перераховуються в оцінки академічної успішності за шкалою ECTS/національною шкалою:

- оцінювання поточної роботи за темами дисципліни – мах 60 балів;
- індивідуальне завдання – мах 20 балів;
- залік – мах 20 балів.

Загальна оцінка з дисципліни – максимум 100 балів. У випадку отримання менше 60 балів, здобувач обов'язково здійснює перескладання для ліквідації академічної заборгованості.

Умови зарахування пропущених занять. Здобувач, який не з'явився на залік або не був допущений на момент його проведення, має право повторно його пройти у визначені викладачем терміни під час консультацій/ відпрацювань.

Інші умови: Навчально-методичні матеріали дисципліни розміщені на платформі Moodle, за посиланням <https://e-learning.suitt.edu.ua/>